

K navrhovaným změnám úpravy fungování koncipientů mám potřebu poznamenat následující:

S ohledem na množství se odborné komentáře k navrhovaným změnám zákona o advokacii, které mají upravit činnost koncipientů, si dovoluji jeden pohled lidský (až právně amatérský). Už dnes se koncipienti dělí na tři skupiny. První z nich je v podstatě levnou námezdní silou, která plní úkoly pošťáků, nahližečů a fotokopírek. Představa, že z těchto koncipientů vyrostou schopnější advokáti, když po katastrofách a rejstřících budou běhat o dva roky déle, je hloupá. Druhá skupina koncipientů dělá za slušný peníz (celkově; nikoli přepočítáno na odpracované hodiny) právníčnou činnost pro velké advokátní kanceláře. Relativně odbornou, ale naprosto monotónní. Pokud mají tito koncipienti v plánu pracovat jako advokáti-specialisté (třeba na insolvenční) ve velké AK, pak jim 3-letá praxe bohatě stačí. Opačně však ani 5-letá praxe z nich samostatného „víceúčelového“ advokáta neudělá. A poslední skupina jsou koncipienti, kteří za mzdu „k přežití“ dělají pestrou práci pro menší advokátní kanceláře či samostatné advokáty. Peněz nedostávají nic moc, ale jejich školitelé je opravdu školí a pustí je k praktickým věcem. U takových koncipientů se nezdá už třetím rokem praxe začíná stírat rozdíl mezi pracovní náplní koncipienta a advokáta v pracovním poměru. Tedy tříletá praxe je pro ně naprosto dostatečná.

Nevidím tedy pro žádné koncipienty, ani pro eventuální zvýšení kvalitativní úrovně budoucích advokátů, cokoli přínosného v tom, že se koncipientská praxe protáhne o dva roky.

Pokud pak jde o omezení advokátů býti školitelem koncipienta až po pěti letech vlastní praxe, pak takovou úpravu považuji vysloveně za diskriminační. V praxi by to znamenalo, že novopečený advokát by po pěti letech „koncipientování“ byl dalších pět let nekonkurenceschopný. Protože možnosti mezi tím, co může nabídnout samostatný advokát a tím, co může nabídnout advokát se třemi koncipienty, jsou obrovské. Ať už v rozsahu služeb, které může poskytnout, tak především v hodinové taxě. Protože diametrálně odlišná je cena hodiny práce advokáta a hodiny práce koncipienta (přestože obě se většinou prodávají klientům za jednotnou taxu „právní služba“). A co že nám to má přinést pozitivního? Že budou koncipienty školit jen zkušenější advokáti? Dovolte, abych se zasmál. Řada koncipientů ve větších kancelářích své školitele (seniory) ani neviděla. Možná tak když jim kupuje svačinu či nese oblek do čistírny. A představa, že by koncipient se seniorem konzultoval nějakou odbornou otázku? Nepředstavitelné. Tedy pozitivní efekt tohoto opatření pro koncipienty je nula. Diskriminační přínos naopak 100%.

Jediné opatření, se kterým souhlasím, je omezení možnosti jednoho advokáta zaměstnávat (nikoli jen školit) pouze tři koncipienty (za podmínky, že koncipientská doba zůstane zachována tříletá). Je to opatření rovné pro všechny advokáty. Navíc může přispět k tomu, že koncipienti nebudou jen levnou pracovní silou. Na práci sekretářky už si advokát najme skutečnou sekretářku. A práce koncipienta, jako v podstatě kvalifikované síly, si bude více vážit, nebude-li mít jejich zdroje neomezené.

Shrnu-li to, navrhované změny mi přijdou silně negativní, které pokříví soutěžní vztahy mezi advokáty a uzavřou přístup do advokacie pro mladé lidi s „nedostatečným finančním zázemím“. Upřímně by mě zajímalo, kolik procent advokátů tuto změnu podporuje.

Mgr. Václav Láska